

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“
вносять: в Австрії:

на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границю:

на цілий рік: зі щоденною висилкою 7 долларів або 14 рублів; з висилкою двічі в тиждні 6 долларів або 12 рублів; з висилкою що суботи 5 долларів або 10 руб. Поодиноке число по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАНА

християнсько-суспільний дневник.

„Виреш ми очи і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми сердце і віра русна“. — З Русланових польвів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5 год. по полудні. — Редакція, адміністрація і експедиція „Руслана“ при ул. Хмельовского ч. 15, II поверх. Експедиція місцева в Агенції Соколовского ул. Я гайлоньська ч. 11.

Рукописи звертає ся лише тія попередню засторуку.

Рекламації лише неопечатані є вільні від порта. — Оповідки звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в „Націсі-нім“ 40 сот. Подяки і привітань доносеня по 30 сот. від стрічки.

Справа виборчої реформи а польський Епископат.

(Δ) Десятиліттями цілми вижидана і вимагана реформа застарілої і несправедливої ординації виборчої і кравового статута стала по довгих пересправах і переговорах на днешнім порядку в кравнім сеймі. На підставі засад ухвалених при обопільній участі представників обох народів в краю поселених переводить сеймова комісія виборча законодатний уклад нового закона, однак ся робота зустрінула ся з завзятим опором представників всепольского і подільского сторонництва проти західно-галицьких консервативів, лютдовців і демократів та Русинів. Причини сего опору наводили ми вже не при одній нагоді, але не буде злишнім пригадати, що опір свій мотивують сі два сторонництва тим, що Русинам признає ся занадто далеко сягати(?) уступки з загрозою(?) польскости краю і що ухвали засад реформи переведено односторонно(?), бо без участі наших галицьких москвичів, котрі не признають руского народу, а вважають себе частинкою московского народу і йдуть на руку схизматичній і обрусительній пропаганді веденій заходами Бобринських і товаришів у Галичині.

Скільки лиха наскоило в Галичині і скільки шкоди навесло цілій монархії се пособлюванє нашим москвичам, всепольским і подільским сторонництвом, мали ми вже не раз нагоду виказати в нашій часописі і хто має

очі видіти, сей видить, як ся московско-схизмофільська пошесть безпечно обхопила наш край від Збруча і Черемоша поза Горлиці аж до Підаття. Однак сим не журять ся наші всепольяки і подоляки, навпаки они потребуєть сего для своєї політичної ориентації у відносинах до Росії, они потребуєть сего клина, щоб ним розбизата руску суспільність і тим самим спинити народно-політичний і культурний та господарський розвиток і поступ Русинів. Опір сей всепольків і подоляків проти виборчої реформи не був для нас ніякою несподіванкою на основі того їх негацийного становища, яке они все займали і займають супроти Русинів.

Однак в останних часах склала ся подія, котра викликала незвичайне зачудованє в усіх кругах, а іменно, що, як звістили часописи польскі (бо автентичної заяви доси ми нігде не читали), польський Епископат заняв також опорне становище супроти засад реформи виборчої ухвалених по обопільнім порозуміню представників обох народів, а тем самим всolidаризував ся з всепольско подільскою опозицією. Що всепольяки і подоляки противні всякому розширеню прав Русинів, навіть в границях так обмежених і вузьких, як се признано в ухвалених засадах, се можна собі, як сказано пояснити тим, що всепольяки і подоляки рішучо противні розвиткови і поступови Русинів яко народу самостійного і окремішого поруч Поляків, бо они стоять на застарілим становищі гр. Лешка Борковського: „Niema Rusi, jest tylko Polska i Moskwa!“ а їх політична ориентация в часі сучасного межинародного пересилєня потверди-

ла довідно се їх негацийне становище супроти українсько-русского народу.

Алеж як з таким становищем може солидаризувати ся польський Епископат, наколи на его поступок мали вплив мнїмi względy narodowe? Всепольське „Słowo“ запевняє, що польський Епископат іде „ze swoim narodem“, як звучить наголовок четвергової передовиці в сїм дневнику. Питаємо ся, чи справді ся дрібна меншість сеймової репрезентації польської, що находит ся у всепольскім і подільскім таборі, справді єсть на родом, а ся поважна більшість зложена з західно-галицьких консервативів, лютдовців і безприметникових демократів не представляє польского народу? Наколи отже ся більшість, зложена з трех сторонництв, не бачить запропащення польських інтересів і порозуміла ся з представниками руского народу що до основних засад виборчої реформи, тож у всепольків і подоляків грає роль не інтерес народний, а чиство кастовий, загорілість проти Русинів отже не можемо зрозуміти, щоби польський Епископат міг ставити на таким вузько-партийнім і кастовім становищі ворожим для другого народу, а тим менше солидаризувати ся з тими сторонництвами, котрі в нашім краю зовсім визначно пособлюють московско-схизмофільській пропаганді для спинєня розвитку Русинів.

Може отже церковно-релігійні інтереси і почуваня руководили польским Епископатом, що він хоче заняти опорне проти виборчої реформи становище? І се видає ся нам зовсім неможливим, бож серед тої польскої більшости, що є за виборчою реформою на

підставі ухвалених засад, находит ся дуже щирі і вірні католики, котрі певно не могли би поспирати сеї реформі, наколи би она в чім небудь загрожувала католицькій вірі або інтересам католическої Церкви. А вжеж і ся обставина, що руский Епископат солідарно іде з рускими послами (отже він дійсно „ze swoim narodem“) і заявляє ся за виборчою реформою, стає найпевнішим доказом, що начерк виборчої реформи не містить нічого супротивного католическій вірі і католическій Церкви, бож нехай вибачить „Słowo polskie“, алеж наші Архієпископи нічим не уступають що до католицькому і добалости о інтереси католическої Церкви перед польским Епископатом. Відграють тут отже роль хіба якісь вищі невідомі нам потуги (отже нехай явно скажуть, о що розкодить ся) і можна би лише не тільки в інтересі добра краю і мирного пожитя обох тут поселених народів, але ще більше в інтересі католическої віри і Церкви підкопуваної всякими єї ворогами жаліти, наколи би при тій так гора бажаній і так довго вижиданій справі дороги розійшли ся, а до народно-політичної боротьби, що так потрясає і нищить наш край і державу, прилучила ся також ще боротьба релігійно-політична.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставрациях, каварнях, торговлях і приєднувати нам нових передоплатників в кругах своїх знакомих.

Г а д к и.

I.

По небес великим, синім плаю
Зорі Бог розсипав, наче вітці.
А людей пустив, щоби в мандрівці
Життєвий ішли з землі до раю.

Зорі час, дорогу, шлях свій мають
В безковечному сьвітів просторі,
Людиж — люди, наче човни в морі
По розбуханих філях бують.

II.

Житє — борба,
О щастє вічний бій.
Щодень журба,
Часом хвилина мрій.

Житє — похід,
Вперед нестримний гін.
Іде під спід,
Хто втратив свій розгін.

III.

Житє, як той потік
З невідомих жерел,
А гадка понад ним
Бує, мов орел.

Житє, як той потік,
А час, мов океан.
Як капля — чоловік,
Життя слуга і пан.

IV.

Товаришу! Люби житє,
Люби людей природу,
А кривду кинь у забутє,
Як камінь в тьху воду.

Від зла віткай,
Не вимагай
Богато від житя.
От — жмут хвилини,
Цінних перлин
І — море забутє.

Богдан Лепкий.

Омер Ефенді *).

Найбільший дурень.

Одного розледаченого чоловіка, який любив жити понад свій стан, упоминали дуже часто єго урядетелі: щоби раз вже отямив ся та схотів тримати ся основ ощадности. Всі ті ради приймав він однак з такою самою байдужністю, з якою їх за хвилью попри свої уши пропускав. Єго одинокою цілю було:

*) Омер Ефенді — се талановитий сучасний турецький письменник. Єго збірку народних оповідань — які прославили імя молодого автора по всім культурнім сьвіті — перекладено на всі майже європейскі мови. Се оповіданє є виняте зі збірки, перекладеної на французку мову. — Прим. перекладника.

розтратити чим скорше полишене батьком майно.

Наколи постійно виймає ся, а нічого рівночасно не вкладає ся — то вкінді навіть і султанська каса мусіла би опорожніти, як се власне стало ся і з отим чоловіком. Одного гарного ранка став він крайним біднягою.

Через якийсь час старав ся він удержати сяк-так на верхіві легонького житя; коли однак єму стало рвати ся, взяв палицю в руки тай подав ся у широкий сьвіт, шукати щастя. Обідраний, голодний і з розпукою в серці кинув він своє родинне село, та попрямував в сторону великого ліса. Против него вийшов з ліса вовк.

— Куди ідеш чоловіче? Яка біда жене тебе наперед? — питає єго вовк.

— Іду шукати щастя!

— Но то якась особлива людина з тебе — каже вовк. Але іди — не буду тобі нічо злого робити, однак під тим услівєм, що поспитаєш щастя: чому я все такий худий?

Чоловік обіцяв се вчинити тай пішов далше. Далеко на розпутью стояв сиявобородий старець.

— Мерга ба! (гарзд) — привітав єго наш подорожник.

— Мерга ба! — відказав старий. Ти глядаєш свого щастя — так мені здає ся?

— Так!

— То вертай, мій сину, назад — се я твоє щастє! Був я при тобі тоді, коли ти став богатим дідичом батьківського майна, однак відігнав мене твій нерозум. Мав ти і в друге щастє в житю тоді, як стрівув на шляху вовка, а він нічого злого тобі не вдіяв! Тепер

стрічавш мене в третє! Проте вертай вдоволений, бо більше трех разів не може бачити мене ніякий смертний чоловік. Однак можеш ще тепер просити мене про яку ласку. Зроблю тобі!

— Дякую! Я приобіцяв вовкови, що спитаю ся тебе — чому він все такий худий?

— Тому, що мав за мало поживи. Тоді, як зієть він найдурнішого чоловіка в сьвіті — буде товстий!

Сказав старець сі слова і цєз без сліду, а мандрівник завернув в поворотну дорогу домів.

На краю ліса чекав на него вовк.

— Но і що.. відшукав своє щастє? — спитав єго.

— Так! — відповів чоловік. Щастє — се неспівитний старець, який робив мені докори, що через свій нерозум прогнав я єго від себе. Позволив однак мені поставити якусь просьбу — тай я спитав єго: чому ти все такий худий?

— Но, а він що сказав?

— Мавш пожертв найдурнішого чоловіка на сьвіті — то се може тебе!

— Но — коли хтось прогайнував своє майно, а потім від щастя не жадає нічого, тільки хоче довідати ся: чому вовк худий — той, без сумніву, є найдурнішим чоловіком на сьвіті — так подумав вовк і пожер чоловіка.

Переклав Михайло Таранько

Виха фірми Діголіч і Лрпінч
львів, ул. Чаркецького 3.

можна дістати також у фірми: ПРОКШ, Льва Саліги 23. — КОЛЬОНЯК, Звількевича 47. — КЕЛЕСМАН, Зелена 32. — КОЗЛОВСКИЙ, Городецка 85. — ЗАНЄВСКИЙ, Кохановского 20. — ТОМОНЬ, Янівська 48. — ГОХ, Личаків 50. — ЛЕДЛЬ, Потоцького 32. — ГРОС, Барска 4. — ЯРИМОВИЧ, Николая 9. — РУФ, Янівська 111. — РОССІГНОН, Аєвика 4. — ВОЛЯНИН, Бальоновна 11. — Замарстинів: ЛЯНГНЕР, Львівська 10 і РЕСТАВРАЦІЯ ПРИ ЛИЧАКІВСЬКІЙ РОГАЧЦІ.

Допись зі Станіслава.

(Потреба інформації в щоденній часописі. — „Власна Поміч“. — Прасовий фонд. — Пресові тов. ім. св. Йосафата. — Інститут Непорочного Зачаття Пр. Д. М. — Будова станіславської Ставропігії. — „Церковна штука“. — Інститут СС. Василянок і їх школи. Новіцият. — Дім сиріт. — СС. Служебниць Пр. Д. М. і їх Захоронки. — Давні і нові церкви в Станіславі — Товариство „Родина“. — Соромна рубрика. — Станіславська орієнтація).

Читач щоденної часописи лиш тогди може витворити собі властивий суд про працю одиниць, діяльність цілих кругів народних та інституцій, життє-буття народу, словом ознакомити ся добре з додатними і від'ємними проявами, ясними та темними сторонами життя, коли знайде в часописі кореспонденції з різних сторін краю. З окрема що до читачів „Руслана“ — то они не можуть нарікати на недостачу інформації з різних сторін краю, бож Хв. Редакція — не йдучи слідом наших „авторитетних“ часописів — не відказує нікому гостинності на стовпцях своєї часописи. Інша річ, що можна би бажати, щоби ті голоси з провінцій ще частіше відзвучали ся та понесли ся з усіх сторін, де лиш живуть люди зіп'ятого Христового і приклонники ідей, які „Руслан“ заступає а в першій мірі, щоби відгукнулись люди з тих місць, де ті ідеї знайшли свій найсильніший вислів, де праця для їх здійснення бє сильнішим живчиком.

Замітна річ, що пр. читач „Руслана“ — як досі — то зовсім добре є поінформований численними дописями з Лемківщини про життя в наших найбільше висунених на захід та загрозованих окраїнах, де піонери ідеї народної і католицької мов ті каменарі ще йно виконують в скелі темряви шлях до світла і ліпшої долі — то натомість одного лиш цікавий читач буде на дармо шукати а се вістий з міста, яке будь що будь в праці коло народного відродження виблило ся в останніх часах ва визначне і почетне місце.

Думаю, що вишукане стало кореспондента зі Станіслава бодай для подавання бжучих, коротких вістий, було ба для Хвальної Редакції річю не конче трудною а для загалу читачів „Руслана“ займаючою.

Поки се послідує, стаю привагидним дописцем „Руслана“ ¹⁾, щоби подати до відома прилудности кілька подій з тутешного життя.

Зачинаю від недавно відбутих заг. зборів „Власної Помічи“. Се станова сьвященича фінансова інституція, не лиш станіславської дієцезії, але клиру цілого краю. Заснована перед кількома роками для матеріяльної самопомічи дає она дійсно поміч духовенству, яке перед тим поналповняло своїм і церковним грошем усякі фінансові та кредитові інституції. Колиж прийшло ся з них користати, чи то у виді кредиту, чи хоч би якої платної посади, аж тоді зрозуміли сьвященики, що їм назначена лиш роль miserae contribuentis plebis а в найлучшій разі почетне становище в надзираючій раді. Висловом сего гіркого пересвідчення, зрозуміня положення почутя свого інтересу та віри у власні сили є основане вище сказаного товариства. Перед нами лежить віт з діяльности за мін. 1912 рік. Поважні цифри (784.480 К 52 с обороту і 1.614 К 74 с чистого зиску). Спосіб роздлу зиску і ціли, на які загалні збори на внесене Ради надзираючої той зиск призначили, представляє докладно наші найактуальніші на сю добу справи. Зиск розділено: 1) на фонд пресовий 200 К, 2) на Інститут Непор. Зачаття 200 К, 3) на удержане двох сиріт сьвящ. в Інституті С. С. Василянок 100 К, 4) на будову Інститута С. С. Василянок 100 К, 5) на будову Дому сиріт в Станіславі 100 К, 6) на захоронки С. С. Служебниць 100 К, 7) на будову церкви в Каїшвині-Кольонії 100 К, 8) на вдовичо-сирот. фонд 100 К.

¹⁾ Редакція, а так само і наша суспільність буде вельми вдячною, наколи дописець зволів би стати сталим і правильно подавав віста з міста і околиці. — Ред.

²⁾ Конечність католицької преси у нас і єї організація. Написав о. Осип Фацевич. Накладом пресового тов. св. Йосафата в Станіславі.

Ось і готова тема дописи. Переїдїм одну інституцію за другою, то й пізнаємо кличі, коло яких обертає ся тутешне духове життє. Фонд пресовий пособлюваний передовсім „Власною Помочію“ зі щорічних зисків зріс досі вже до 3.000 К. О величезнім значіню, вазі та силі преси взагалі і послианництві католицької преси з окрема у нас, не гадаємо тут розводити ся а відсилаємо читача до пламенної і правдиво апостольської розвідки о. Осипа Фацевича та поданах в ній способів на здержане зла, яке ширить лиха преса серед нашого народа. ³⁾ Тут лиш загадаємо коротко, що основане в Станіславі на взорець віденського Pius-Verein-у Пресове товариство ім. св. Йосафата небавом розпічне свою діяльність.

Інститут Непор. Зачаття Пр. Д. М. се станіславська Ставропігія. Найповажніше тутешне товариство о обмеженім числі (100) членів духовних і сьвітських під покровительством станіславського Владикі а проводом о. мітрата Гордівського, тим рижнить ся від Інститута Ставропігійського, що вже з самого свого заложеня не є тим, чим нинішня Ставропігія, але є тим, чим Ставропігія була за своїх найсвітліших щасливих часів, заборолом віри і християнства на Руси. За недовгий час свого естнованя виказує ся наш Інститут гарним доробком: просторою площею під церков Неп. Зачат. в ул. 3 мая, кількаторгвою реальністю в ул. Казимірівській і одною з найгарніших реальностей в Станіславі, на розі ул. Липової і Собіського, де минулого року почато будувати величавий в часті 3- в часті 4-поверховий будинок, на поміщене власних товариств, гостиниці, склепів і приватних помешкань, з великою салею театральною, коштом 1,200.000 К. Велике се підприємство вимагає величезних вкладів.

(Дальше буде).

Огляд часописів.

(„Słowo polskie“ демуцигов на два фронти. — „Прик. Русь“ грозить Австрії. — „Галичанин“ просить о ласку. — „Deutsch. Volksblatt“ про всеполякіє).

„Słowo polskie“ знова вирушило з концептом — вемудрим що правда — і не новим для него концептом і ударило на український народний рух. як осел хвостом. В дописі з Відня п. н. „Co Wiedeń myśli o demonstracjach w Petersburgu“, каже що „Rusiń są antypaństwowy (!) i rozkładowym (а всеполякі любі?) żywiołem“. На єій основі переводить „Słowo polskie“ докази; ось бачите: „zaledwie pan Wergun dostał się do Petersburga, już prowadzi agitację w gruncie rzeczy antypaństwową“, а дальше твердить „Słowo polskie“, що всі Українці „są tacy sami, czy będą na statku wojennym „Potemkin“, czy będą ukraińcami w Galicyi, czy dziennikarzami rusińskimi, nagle przeobrażonymi w dziennikarzy rosyjskich i т. д. В сих виводах „Słowa polsk-oro“ є саме стільки глупоти, що й безличности.

Пан Вергун ще й не бачив Петербурга, а вже горів до Росії любовію як студент університету, а описля як редактор панславистичного місячника у Відні „Славянській Сьвіт“, це більше може любовію і печалівостю як „Słowo polskie“, котре стає в адвокат Росії супроти Австрії. Хиба знає про се дописець „Słowa polskiego“ п. Новіцкий, але оминає правду з розумом, бо неправди треба єму для доказу, що Українці нагло зміняють ся в Москалів.

А мимо того, що Українці такій „rozkładowy żywioł“, один лише геній Новіцкий пізнав ся на тим. Австрія ані руш не хоче сего зрозуміти і непокоїть в той спосіб добру приятельчу „Słowa polsk-oro“ Росію.

„Каменем обиди для російського правительства — више п. Н. в „Sł. pol.“ — є за велике підпомагане Українців в Галичині. Коли би Українці були тактовні, ніколи би до сего подразнення не було дійшло. З хвилию однак, коли галицькі Українці з властивою собі недостачею політичного змислу почали голосити, що заевнюють Австрії підпомогу всіх російських Українців, коли австрійсько-угорське правительство буде пособляти їм в Галичині, від тоді(?) почато дивити ся на український рух в Галичині кривим оком. Не конче на тім! Коли ходило о основане українського університету у Львові, панове Українці оче-

видно мале „у“ в „Sł. pol.“) почали доказувати, що сей університет є конечно потрібний у Львові, бо інакше не можна буде в користи виховувати Українців в Росії, як забороло проти російської держави. I Polska i Rosya — каже вкінці бистроумно п. Новіцкий — porobiły na „małorusach“ (яка симпатична для „Sł. pol.“ назва) bardzo złe doświadczenie. Teraz z kolei i Austria robi na nich już doświadczenie nie dobre. Oby nie porobiła jeszcze gorszych“.

Дивіть, що за австрійський і російський в одній особі патриот з дописця „Sł. pol.“! Лякає Росію і тровить на Українців, лякає Австрію і остерегає перед Українцями. А він ще в додатку всеполяк. Тридлинний патриот!

„Прикарпатская Русь“ позавидувала „Słowo polsk.“, а якийсь Вознесенський панови Новіцкому. Вправді методи у обох сторін вищі, але цілє одна. Висловив єї ясно Вознесенський в словах: долой Австрії!, а вкінці своєї дописи: „Славянская манифестация“ пише: „Петербургъ въ етомъ день (роз. в день протавстрійских демонстрацій), что русское общество съ напряженнымъ вниманіемъ слѣдитъ за положеніемъ дѣлъ на Балканахъ, что оно не сочувствуетъ робкой политикѣ Сазонова, что въ немъ созрѣла ненависть къ Австріи. Если гр. Берхтольдъ хочетъ напугать Россію, то онь ошибается, думая, что робость Сазонова отражаетъ робость русскаго народа. Положеніе Сазонова уже не прочно, а если онь падеть, то новый министръ заговоритъ съ Австріей такимъ языкомъ, что передъ ней останется только два выхода: немедленная война или позорное отступленіе. Австрія шутитъ съ огнемъ“.

Спасай ся, Австріє, поки час бо Вознесенсько-Лабенські кажуть, що біда з тобою! Акурат так само як п. Новіцкий.

Та всеж таки що три „языки“ то не два. До сеї „чесної“ компанії пристав і „Галичанин“. Поклонив ся три рази низенько перед магстатом Грабского і попросивши панської ласки, щоби дозволено єму говорити, він простак (де єму до „європейских політиків з „Sł. pol.“ і „Прик. Русь“) сказав просто, ординарно, але щиро, що Українці то мазепинці а до того злочинці. Прошу панської ласки, вибачте за слово, але ви глупі, що братаєте ся з Українцями і робите з ними якусь угоду Польщі на шкоду. Нас „розсвічувєш“, що досєть вам прислужили ся, обнімїте і пригилїте і збережіте. Бо Король втік, Трач на відлеті, а наші душі в трепеті. Сєс з того моральний, а ляже, будемо вашими слугами wszakże.

Вчєрашній „Deutsches Volksblatt“ містить написану в острим і подразненім тоні статю проти всеполяків. Статя зєртає увагу управлїючих чинників на русофільску голїтку всеполяків та на великі шкоди, які спричинює їх русофільська пропаганда в Галичині. „D. Volk.“ називає просто всеполяків зр а диками держави, коли в таких тяжких хвилях руководять ся они інтересом Росії.

Перед миром на Балкані.

Заява Росії.

Заява рос. міністерства заграп. справ, якої початок ми подали у вчєрашнім числі, звучить дальше так:

„Задача льондонської конференції амбасадорів управлїющих границь Альбанії стояла в суперечности з інтересами Черногори і Сербії і з цілком природним стремлїнем сих держав до розширення. Рівночасно альбанські інтереси дізнавали охорони зі сторони Австро-Угорщини і Італії, котрі status quo на Адриїкскім морі вважали таким житєвим інтересом, що щодо сего не було ніяких сумнівів. Удержане status quo було рівнозначнє зі самим естнованєм альбанської провінції, відси виішло змаганє, щоби границі Альбанії, о скільки лише можна, як найбільше розширити, щоби обняли однорodne населене альбанського походження. По довгих безперервних переговорах осягнуено компромис, опертий на взаїмних уступках. Задержуючи для Славян Призрен, Івек, Дякову і Дібру вважала Росія конечним згодити ся на придїлене Скутарі для Альбанії. Росія зробила сю уступку в інтересі вдержаня мира,

котрого сгрясєне з вище сказаной причини видавало ся очевидним абсурдом, бо Скутарі се місто чисто альбанське з осілком католицького архієпископа. Се положєне потверджують зовсім звїти російського віцєконсула з Скутарі, котрий на основі фактів зазначає чисто військову роль Черногорців, котрі не є в силі засмілювати богато тисячів католицьких та музюльманських Альбанців, що живуть в області установлєних перед 35 роками границях Черногори. З сеї причини прилука частини Санджака і Скутарі сиричинили би значне ослабленє Черногори, прилучуючи сто тисяч людей иншого віросповіданя, походження і мови до меншого числом черногорського населєня, Відси повстала би небезпека, що Черногора зробила би ся черногорською Альбанїєю. Наш представник думає, що придїленє значного числа римо-католиків до Черногори могло би їм дати нагоду звязати ся тіснійше з заграницею, а се облекшило би дорогу заграничним впливам. Хоча король поступив був всупереч прийнятому обовязкови повідомити Росію на випадок війни і добути позволенє від неї, — не відмовив цар великодушної помічи.

„Колї справа міста Скутарі була поладжена, повідомлено про се короля в приятельський спосіб і звернено єго увагу на се, що взяв би на себе велику одвічальність, коли би стояв впєрто при своїм. Дальше радженю єму, щоби омшнув закиду, що гонячи за особиятими цілями, засуджує Черногорців на непотрібний пролив крові. Сї заходи остали ся безуспішні. Показало ся ясно, що король опирає свої надїї на можливости вмшаня Росії і великих держав та європейської війни.

„Тож російське правительство не могло спротивити ся заповідженням, які стали ся конечними з хвиєлю, коли король відмовив послуху рішеню великих держав. Цісарське правительство не траїть надїї, що Черногора покине свої впєрти змаганя і признасть, що те, що піддасть ся волі Європи, яку поперто імпонуючим розвиненєм флєтотової мочучост, не нарушує її власної любови. В такому разі Европа буде приневолена винайти спосіб помочи для черногорського населєня, яке потерпіло великі жертви із за облоги Скутар. Цісарське правтєльство не може сїуєстия з ока найвищої одвічальности перед російським народом, яке обїймає обовязок не проливати ані каплі російської крові, коли сего не вимагають інтерєса вітчизни. Росія, та велика православна славянська держава, не відмовить ніколи помочи і жертв своїм братам, але они зі своєї сторони мають обовязок — про що наша преса не все як слїд памятала — слухати передовсім порад, котрих чєйже Росія не надуживає, а також тямити, що коли ми горді з їх успіхів, то они не були би могли їх осягнути без Росії, яка дала їм житє і, котра як досі так і в будуєчє потрібна для них в долї і недолї, особливо для взаїмного позннаня, без якого всі народи не можуть здобути сили. Такі відносини Росії до славянських народів виключають всякий ворожий настрої до инших держав і народів. Рїжниця рас не веде конче до противенства рас. Тяжко признати, аби справа мира скористала з протиставленя одной раси другій. В розумїню свого внутрішного права, сила Росії не потребує переходити із затрївоженя до погроз, які не є висловом сили народа“.

Заява російського правительства зробила у Відні вражїне, що Росія стоїть в справі Скодри на становищі Австрії. Се видно з того, що адмірал Бурней проголосєв бльокаду іменем всіх європейских великодержав, отже й Росії. Бльокада побережа є ефективна, т. зн. не така, як попередня грецька бльокада, підчас якої кн. Монтєнєвїєр міг свобідно їздити по Адриятїку між Італїєю і Альбанїєю. Зрештою вчєра придержано корабель короля Микити.

Після інформації Бюра Райтера черногорський міністер заграничних справ, заявив, що Черногора не одержала ніякої предлоги, тай не відбувають ся ніякі переговори Черногори з великодержавами в справі областного, чи також грошевого відшкодованя.

Демонстрация урядує.

Один з кораблів міжнародної ескадри, яка бльокує побереже, придержав королїський черногорський корабель „Румія“, який товаришав тром вітрильникам, наладованим мюкою, яку везли до гирла Бояни.

НОВИНИ.

З Лондону доносять, що грецький перевозний корабель виландував в Антиварі шість гавниць для Чорногор.

„Die Zeit“, подаючи сю вістку обурює ся, що подібні річи можуть діяти ся під оком бляючучої фльоти великодержав.

Відступлене від облоги?

„Daily Telegraph“ звіщає, що Сербія рішила вже забрати своє військо з під Скодр.

Облога Скодри, хоч формально ще триває, в дійсності покинута.

Після довірчих вістей, які наспіли до Парижа, Сербія стягає вже військо з під кріпости.

Білгородські дневники пишуть, що сербське військо починає відмахеровувати з під Скодри.

По заяві Сазонова.

„Р'яч“ пише: „Уступ заяви, який звертає ся проти чорногорського короля є дуже сензаційний — і має незвичайну практичну вартість. Є се поважне слово, яке не полишає королеві нішого вибору, як арзигноване з шкідливого, дальшого опору супроти волі Європи.“

„Земщина“ пише, що цілий славянський світ є приневолений признати, що Росія єго інтересів боронила, о скільки се було можливе без дальшого проливу крові. Часть печати нарочно затаювала дійсний стан справи. Тепер всі Славяни пізнали правду і з певністю будуть вдячні (!) цареві, який улєкшив їм головну задачу, то є здавлене 500-літнього гнобителя. Окрему вартість має оголошена заява для сего населення, яке одушевляло ся печаттю загорільців і для новославян, які потрапили в сей самий спосіб хвалити молодотурків, як живі славлять словянські героїства на Балкані. Росія зробила все для Славян, що було в її силі. Дневник висловлює прикінці надію, що Чорногора таки набере розуму і уступить.

Берлінська печать витає прихильно заяву російського заграничного уряду і підносить, що розвіває она остаточну сумнівів в бажане миру Росії. Означає она побіду російського міністра заграничних справ над тими, що підбурювали до війни і загорільцями, які в своїй меншості думали, що зуміють позискати урядову Росію для своєї авантюричної політики.

Як в Парижа доносять, прийнято там заяву з радостю. Паризкі круги числять на те, що римський і петербургський двір зроблять натиск на короля Микиту, щоб заперестав опору.

Мир зближає ся.

Атенські дневники висловлюють думку, що зебавом прийде до заключення мира, а се в причини прийнята посередництва великодержав Туреччиною.

Збори амбасадорів зібрали ся вчєра на нараду під проводом Грея.

Болгарія по одержанню ноти великодержав, заявить, що приймає її. Коли й інші держави се зроблять, тоді передступний мир буде підписаний і ворожі кроки будуть перервані. Те все має стати ся ще перед зборами Фівансової комісії в Парижі.

Нині почнуть ся в Лондоні наради грецько-болгарської комісії в справі управління тих границь.

Непорозуміння що до Солуня.

Від часу повороту Димітрієва з Петербурга не підлягає сумнівувати, що справу Силістриї порішено в хосен Румунії. З тої причини болгарська печать нападає на російську дипломатію. Рівночасно підносять ся в Болгарії голоси за овладу Солуня, а прилюдна опінія в Болгарії уважає виключеною річю, щоби Греки могли се місто задержати. Греки знова стягають до Солуня множество війська, очевидно з наміром боронення сего міста на случай евентуальної задержки.

Прилюдна болгарська опінія обурена є на Росію. За Силістрию, яку Росія признала Румунії домагає ся Болгарія Солуня і тому з вдоволенем приняла до відома висилку болгарського війська в тамті сторони.

— Календар. В неділю: руско-кат.: Іпатія; римо-кат.: Юстини. — В понеділок: руско-кат.: Марія; римо-кат.: Тибурція. — Ві второк: руско-кат.: Тита преп.; римо-кат.: Анастасія.

— Недуга Сьв. Отця. Стан здоров'я Сьв. Отця є постійно вдоволяючий. Вечірні оглядини лікарів тривали 20 хвиль. Після „Giornale de Italia“ Сьв. Отець приняв єпископа з Люксембурга на послушаню. „Berl. Ztg. a. M.“ доносять, що стан Сьв. Отця є й дальше поважний. Др. Махіяфава нарочно видав успокоючий звіт для часописий, бо Сьв. Отець велить собі подавати римські дневники і читає в них новинки про свою недугу. „Giornale de Italia“ простує вість, немов би проці відкликано.

„Osservatore Romano“ пише: В потвердженю наших добрих оводіших вістей про стан здоров'я Сьв. Отця можемо впевнитися, що стан сей є безпереривно вдоволяючий.

— До ювілею 34-літньої сценічної праці п-і Елеонори Стецької. В понеділок дня 14. с. м. св'яткує наша сцена рідкий ювілей 34-літньої сценічної праці одної з найстарших віком артистки нашого театру п-і Елеонори Стецької. Доля химерна. Дочка майора Бльомберга стрінула ся в році 1879 з тодішнюо директором театру д. Романовичевою, оден-два рази пішла на театральну виставу тай сцена привабила її. Тут переживає долю усіх своїх товаришок: співає в хорі, грає маленькі рільки, танцює не раз о голоді та холоді, а всеж таки не хоче піддати ся докорам та намовам батька і вернути до дому. Любав до сцени у неї була понад все. Пізнійше виходить замуж за незабутнього артиста нашої сцени бл. п. Андрія Стецького, якого товариші кликали звичайно „Стецьком“ (бо ролю „Стецька“ зі Сватана на Гончарівці в своїм багатім репертуарі зачисляв до найкрасших) а нинішню ювілярку „Стецькою“. Перед шіснацятю роками помер муж і п-і Елеонора остала з трома доньками — Зофією, Оленою та Іриною. Помимо малої платні, она заняла ся дальше образованем своїх доньок та послала їх до школи в Яворівським інституті, відмовляючи собі нераз шматка хліба. — Часи змінили ся — дочки пішли на свій хліб — дві з них посьвятили ся сцені (Станислав Коссакова) а „Стецькова“ все, як мурашка працює, ніколи не нарікаючи на свою долю, остала дальше в театрі, з котрим звязана так багатими споминами: тут стрінула щасте дівочих мрій, тут стрінула любов, тут зносила горе і тут же спокійно на крайню цінь людського життя — з чистою та спокійною совістю, що поклала на жертвеннику штуки усе, що в неї було.

Тож треба надіятися, що в дні єго ювілейного св'ята ціла наша українська Громада посніпнєть, щоби заявити свою симпатію для Тої, котра стільки літ служить вірно нашій сцені.

— Чи пос. Король став Українцем? На се питання міг би відповісти лише інтересований, але мимо того, що „Галичанин“ запитав єго про се прилюдно, п. Король зігнував свій колишній орган і притаїв ся. За п. Короля відповідає посередно „Діло“, що він „займає становище воювнї льоньне й відповідаюче інтересам нашого народу, йшов рука в руку з нашими посланами в справі соймової виборчої реформи і брав в останних часах також участь в нарадах президія укр. клубу над виборчою реформою“. Звідси повстала неправдива вістка, що п. Король вступив до укр. сойм. клубу.

З иншого жерела знаємо, що пос. Король вступив в члени заложеної перед місяцем „Української Бєсїди“ в Жьковї.

— 200-літні роковини прагматичної санкції. На спомин оголошеня прагматичної санкції з 19. цвітня 1713. р. зарядив міністер просв'їти, щоби у всіх школах відбули ся дні 19. с. м. відповідні торжества, підчас котрих має бути підчеркнене значіне сего закона, виданого Каролом VI. Єсли би не вдало ся урядити такого торжества, то передовсім у висших класах підчас науки історії має ся се піднести.

— „Галичанин“ посумнів. Стоїть, неборака, на ровстайній дорозі між житєм і смертю. Всі єго віддурали ся, навіть він „доблестний борець за руское дьло“ др. М. Король поклав єго. Нема вже нігде ніякого заступничества; остав із св'ятских один др. Н. Глібовичкий. Ужасное время! Коли би редактори „Га-

личанин“ мали ліричний тон Єрємії, то повинні заплакати „горько“ над звалищами давних, лїпших днів: „Увы, мнї б'дному „Галичанину!“

— Про концерт в честь Т. Шевченка в Станіславіві пишуть нам: В четвер 10. с. м. почала станіславська громада 52. роковини смерті Т. Шевченка торжественним концертом. Місцева публіка вправді не дописала, та знайшов ся за те цілий гурток людей, що прибули з дальших сторін заманені доброю програмою. Надії їх не завели, бо сам концерт випав так гарно і викінчено, що перевисив всякі очиданя. Лише оден момент псував цілість і настрої. Маю тут на думці промову учителя гімназії п. Солонуба. Поминаючи те, що бесїдник говорив самими оклеваними фразами, переключував цитати і робив своєю бесїдою зовсім марне вражінє віи на конець запустив ся в хаотичну тему „Балаканини“. Ні з сего, ні з того попав він в агітаторский запад і змішав Шевченка з Франком, виборчою реформою, університетскою справою, „Рідною Школою“ і т. п. Єго слова надавали би ся може на якесь віче, та тут зробили вражінє прямо сьмішне.

Сю немалу появу затерли швидко слїдуючі точки. Кульмінаційною точкою вечера було фортепянове сольо п. Гузарєвої Ліпша „ХІІ угорєка расподя“ і Рубінштайна „Серепада“. Виконанє тих точок виказало незвичайне зрозумінє творів, глибину чуття і технічне викінченє, які то прикмети і придбали п'яністці бурю оплесків і много вручених китиць. До найкрасше виконаних точок треба зачислити також виступ військової оркестри 58. полку піхоти під управою п. Ф. Шміда, що відграла Свендєна „Норвежску расподю“, Гріга „Пер Гінт Суїту I.“ та супроводжала мішаний хор „Бояна“ в „Хорі бояр“ із „Тангайзера“. Одушевлена ними публіка не втихла доти з оплесками, доки не повторено обі останні точки. В деяких уступах із „Тангайзера“ оркестра накривала хор, та цілість з вдатно поконаними трудностями випала прєгарно, що є заслугою артистичних старань п. дірігентів Шміда і Безкурова йноєго. Се саме дасть ся сказати що до композиції п. Безкуровайного „Полуботко“ (міш. хор). П. Мішкенєвич проявив тут в акомпаніменті гарне зрозумінє автора. Хор учеників рускої гімназії збудив між слухачами подив відспіванєм „Гулялі“ о. Ніжанковского. Вибив ся при тим на перший план уч. VIII. кл. п. Лозовий, завдяки лірвавови і металічності свого голосу і виявив у сольовій партії того твору знаменитий материал голосовий (бас-барітон). Поки що досконаліть ся він під проводом проф. Безкуровайного який веде науку співу в рускій гімназії. Деклямацію „Сон“ виголосив п. Вітовський з чудем. Акомпаняменти стояли на висоті завданя, Хори добре зіспівали. Все те показувало, що тутешна музикальна громада могла би сьміло спокусити ся о виставу якої опери, як се робить тов. Мовюшка. — Гість.

— Огні. Доносять з Самбора: В суботу 5. с. м. згоріло в Радлових всім господарств, а в неділю при сильнім вітрі в Угерцях 21 господарств. Місцева населєне заховувало ся супроти пожежі зовсім байдужно і треба було о коновку або ведро прямо бороти ся. Ту саму громаду навістив минушого року огонь, але наука пішла в ліс. Ні сикавки нема, хоч були гроші але десь щєзли, ні пожарної сторожі.

— Банкротство Чех. З Праги доносять: Правительство повідомило вчєра краєвий Виділ Чех, що з оглядом, що в сїм році зачети, які побрав виділ з фонду який наповняє ся з особисто-доходового податку і з податку від горівки, зовсім вичєраав ся, проте правительство не буде більше давати зачетів Виділови. В наслідок сего краєвий Виділ установив комісію, зложеною з трєх членів, котра має обдумати середники, як запобігти банкротству Чех, тому, що в краєвий касі нема ніяких фондів на виплату пенсії автономічних урядників дня 1. мая.

— Напад на доньку Рузвельта. З Нового Йорка телеграфують: Небувалі сцени відбули ся вчєра в Новім Йорку перед костелом, в котрім мало відбути ся вінчанє доньки Рузвельта, іпанні Еттель. Коли молода появиля ся перед костелом разом зі своїм батьком, напала на неї товпа збирачів особливих річий, котрі почали рвати з неї кусники одїжи, сукні, вельона. Ледви вдало ся їй видертися, та сховати ся в костелі.

— Коменда корпусу в Чернівцях. „Czernow. Tagblatt“ оголошує слїдуючу оповістку, ще нігде не печатану, що в міністерстві війни роблять тепер приготівленя на заведенє нової комєнди корпусу в осїдком в Чернівцях.

З громадою міста ведуть ся переговори що до вибудованя потрібних будинків. Нова комєнда має мати число 17.

— Арештованє шпигуна. В Будапештї арештовано якогось Прабуру, котрий подав ся за учителя англійського язика, а в дійсності був шпигуном. Мали знайти при нім незвичайно компромітуючі документи. При перєслуханю присутній офіцир генерального штабу заявив, що Прабура має в своїх паперах військові тайни, звісні лиш найбільше взаємиченим офіцирам генерального штабу. Арештований перечить, немов би він мав які ляхі думки; говорять, що є лиш російським офіциром полка уланів, а родив ся в Царськїм Селї 1864 р. Військові власти привязують до єго арештованя велику вагу.

Оповістки.

— Рєпертуар руского театру у Львові.

В неділю дня 13. с. м. пополуднева вистава по звнєжених цінах о год. 3:30 „Дай серцю волю — заведе в неволю“ народний образ зі співами і танцями в 5 дїях М. Кропивницького; — вечером о годинї 7:30 „Вїй“ фантастична оперета в 4 дїях, після повісти М. Гоголя, написав М. Кропивницький.

В понеділок дня 14. с. м. ювілейна вистава в честь 34-літньої праці сценічної Елеонори Стецької „За двома за яцьями“ комєдия зі співами і танцями в 4 дїях М. Старцького.

— Нові переписні листки. Накладом д. Дениса Кучики вийшли три гарні св'ятотні картки мальовані в красках звісним нашим артистом І. Косинином. Картки продають ся по 12 сот. в торговлях і у накладдї (Львів, Пидвале 9.). 5% доходу на У. П. Т.

Одиноке у Львові українське Бюро технічне

Івана Сьвірського

правительством авторизованого єомєтра, для виконуваня всякого рода помірив ґрунтових, видаванє правосильних планів і мап, находить ся тепер при укр. Домініканській ч. П. Замовленя з провїдцї як відграниценя громадськї, парцеляцій і т. п. виконувє по місцевих цінах.

Наука, умілість і письменство.

— „Ілюстрована Україна“ ч. 6. містить отсі статї: В. І. Маслак: Наш Альбом: 1) З родинних пив; 2) Не знаю. — Остап В.: Скрипка плаче. — Василь Пачовський: Скрипка Івана Косинїна. — М. Возняк: Наші університетські традиції у Львові. — В. Гребеняк: Грецька культура на українських землях. — М. Голубець: Август Роден. — М. Шумицький: Український архітектурний стиль у минулому і сучасному. — В. Рівниченко: Памятник гетьмана Розумовського в Батуринї. — Єф: Концерт в пам'ять 52-роковини смерті Шевченка у Львові. — В. Рівниченко: Старинні портрети українських дїячів в Батуринї. — Приготівленя Німців до Ювілея Ваґнера. — Р. Заклинський: Етапом. — Конкурс на памятник М. Лисенка. — Наукова хроніка. — Шкільне св'ято в перемїській гімназії. — Чер: З вапної музики. — Нові книжки і виданя. — М. Віконський: Казка про польського вонка і українську вівцю. — Розвязка шарад і ребусів. — Герберт Уельє: Машина часу. —

Ілюстрації: Август Роден: Думка. 2) Іван Косинин. 3) Ів. Коссак: Трубадур. 4) Руїни львівського університету з 1848. р. 5) Руїни університету. 6—9) Глинаві грецькі посудина. 10) Богиня Геґєа. 11) Палата найдєна під курганом в Ольбїї. 12) Бронзова посудина найдена в Ольбїї. 13) Август Роден. 14) І. Косинин: Перше почуваня. 15) Август Роден: Бальзак. 16) Церква в Судковцях. 17) Церква Кальнінського в Ромнах. 18) Церква в Березнї. 19) Новомосковський собор катеринославської губернії. 20—27) Вежі церков. 28) Хата. 29) Турецкі св'ятоці в Адриянополї. 30) Український „Боян“ в Полтаві. 31) Проламлена таблиця Гр. Цєглинського в укр. гімназії в Перемїшлї. 32) Бувшин президент мекс. рєпублики Дїаз. 33) Посол Шумаєр, застрілений у Віднї. — 34) Ів. Косинин: Проф. музики. 35) Ів. Косинин: Професор історії.

Просимо відновити передплату.

Олександр Барвінський.

Спомини з мого життя.

21. Моя вірада в нещастю — в праці. Перший руский концерт в Тернополі. Перші Шевченкові роковини і засновини „Рускої Бесіди“. Заклади читальні на Поділію і популярні виклади. Хоральний спів по селах і містах.

(Дальше).

Тернопільські Русини відчували недостачу народного огнища, в котрім могли би сходити ся і для товариських взаємин і для поради в різних народних, просвітних а також і політичних справах. При різних нагодах, стрічаючи ся з тамошніми Русинами, порушував я гадку засновини „Рускої Бесіди“, котра могла би стати таким осередком товариського і народного життя подільських Русинів. Однак найширші прихильники сеї гадки доказували мені математично нездійснимість сеї гадки вже задля нестачі потрібних на се грошевих засобів, бож сам наем відповідної на се хати, внутрішні хоч би як скромне уряджене, передплата часописів, удержане служби і т. п. ви загалом значного накладу, котрого не сподівали ся добути від нечисленної тернопільської інтелігенції рускої. Радили отже, щоби Русини численніше вписали ся до польского Касина (там було кількох Русинів членами), а можна би тоді домагати ся, щоби там передлачувано також рускі часописи.

Се правда, що місцева руска інтелігенція в Тернополі, хоч безміри була тоді численніша, як за моїх школярських часів, не могла би була удержати „Рускої Бесіди“. Тому я віддав гадку, щоби приєднати в членів товариства також околичних священників, помічників (Федоровичів) і учителів. Спрощений в тій цілі комітет прийняв ся переведення моєї гадки, розісланю відозви по цілім Поділію до всеї рускої інтелігенції і виявило ся, що гадка, котра спершу видавала ся прямо нездійснимю, дійшла в життє.

Здійснене сеї гадки щиро і ревно попірали особливо Юрій Геців, учитель виділь. школи, Лев Шевчищук суд. адюнкт, проф. Петро Левчищук. Щоби роздобути потрібні грошеві засоби на перше уладжене „Рус. Бесіди“, подав я гадку святкованя XXIII роковин смерти Шевченка д. 1. лютого 1884. р. музик. декл. вечерницями. До участі в них запрошено крім деяких львівських також селянський хор (дванайцятку) в Денисова під проводом тамошнього приходника о. Йосифа Витошинського. На сеї вечерниці зішло ся стілько гостей з околиці, зібрало ся стілько місцевих міщан і околичних селян навіть з подальших сторін, що знов багато відійшло без білетів, бо сала могла вмістити лише около 600 людей.

З вечерницями було злучене також торжественне відкритє „Рускої Бесіди“. День сей викликав в Тернополі велике заворушенє наслідком незвичайно численного візду Русинів, а Поляки думали, що буде якась „демонстрація“, бо немало їм було, що руска інтелігенція подільська засновує своє народне огнище, до котрого зголосило ся також кількох Русинам прихильних Поляків. Однак сподіваної демонстрації, про котру в польських кругах гуторено, не було, а відкритє „Рускої Бесіди“ відбуло ся зовсім спокійно. По полудні зібрани ся зголошені члени нового товариства в домі руского купця Стахевича (бо ніхто инший в місті не хотів наняти мешканя на „Руску Бесіду“), а по короткій промові, в котрій я іменем комітету визначив цілі і задачу нового товариства, вибрано виділ і полагоджено инші справи біжучі.

Вечером відбули ся в замковій салі музикально-декл. вечерниці в память роковин смерти Тараса. Після вступної промови проф. Н. Вахнянина, виступив о. Витошинський з селянським хором, złożеним з 12 хлопців, одітих в гарновшивані святи і відразу здобув симпатію гостей за неумомним і безкорисний труд і гарне вишколене сільських співаків. О. Йосиф Витошинський аложив наглядний доказ спосібности нашого народу до висої культури і здобув собі в цілім краю загальне признанє своєю народною працею, котрою Денисів став взірцем для инших руских громад в Галичині.

Після вечерниць відбув ся бенкет, в котрім опіріч Денисівського хору і инших учасників концерту взяло участь около 60 осіб (між ними кільканаїцять селян). Серед промов і співів протягнув ся бенкет до пізна, а всі розійшли ся з тим милим враженєм домів, що Подільська Русь пробудила ся до нового життя та що тепер тим успішніше буде досягнута народне освіджене нашого селянства і міщанства і розповсюдженє просвіти в широким верствах народних.

Засновинами „Рускої Бесіди“ утворено народне огнище, в котрім зосередило ся руске житє Подільської Русь, звідки виходили гадки і почини до дальшої народної роботи в місті і по цілім Поділію.

З того часу рік-річно святковано не тільки Тарасові роковини*), але устроювано ріжні обходи народні, а в доходів, устроюваних вечерниць і частних жертв членів можна було відтак наняти відповідне приміщенє в готелью Ляндава на І поверсі (в ринку) над Народною Торговлею, де з двох великих комнат уладжено простору, гарну салу, в котрій могли відбувати ся вечерниці з танцями, декламацино-музикальні вечерниці і відчити. „Руска Бесіда“ в Тернополі була однак не тільки місцем сходин мужчин, котріб могли прочитати часописи або заграти в карти, як се звичайно буває по таких Бесідах або Касинах, але стала справдешним огнищем товариського народного життя не тільки тернопільських але взагалі подільських Русинів. До Бесіди вчачали там також женщины, а моя подруга з підмоги о. Амвросія Крушельницького, приходника Білої під самим Тернополем, заложила мужеский і жіночий хор, в котрім між иншими визначали ся три доньки о. Крушельничого, а винінша славна співачка наша Саломея Крушельницька, ставила там перші кроки на сім полі.

(Дальше буде).

*) В 1886 р. мав я промову на Тарасових вечерницях. Гл. Ватра, літер. збірник, видав В. Лукич, Стрий 1887. Погляд на житє і твори Т. Шевченка, написав Ол. Барвінський (промова на Шевченкових вечерницях в Тернополі 4. н. ст. цвітня 1886) сторін 129—135.

Телеграми

з дня 12. цвітня.

Рим. (ТКБ). Стан здоровля Сьв. Отця в дальше вдовольняий.

Льондон. Довосять сюди, що грецький корабель, котрий віз воєнний матеріал для Черногорців в дарунку від Росії, причалив до Сан Джовані і що цілий набір, в чім було 8 гавбиць і 80 возів амуніції, виладовано на сушу. Шість гавбиць і амуніції, як доносить „Times“ перевезли вже через гору Ловчян до Бір-Базару, а дві гавбиці лишили ся ще в Антиварі.

Берлін. Зі Штрасбурга доносять, що там відкрито радіотелеграфічне полученє вежі Айфель в приватних домах в Кольмарі (Альзаций). Розходить ся о шпигунську аферу.

Льондон. Бюро Райтера доносить, що король Микола на случай, если Черногора не осягне сподіваних користей, зрече ся престолу, а тоді Черногора получат ся зі Сербією і утворить одну державу. Король Никола має вастереженє право наслідства престолу і високі апанажи.

Берлін. В бюджетовій комісії парламенту відбували ся наради над військовим законом. Внесенє центра, щоби правительство до III читаня поробило всякі приготования до зменшеня числа адютантів німецьких князів, нимно зазиву міністра війни, принято значною більшістю. Зноваж внесенє социалістів, щоби з 12 цісарских адютантів 6 зчеркнути, відкинемо голосами консервативів, нар. лібералів, центра і Поляків.

Петербург. (ТКБ). Нині оповіщено царський указ, яким забороняє ся чинним офіцерам маринарки і резервовим офіцерам в одностроях брати участь в політичних маніфестаціях.

Льондон. „Daily Telegraph“ одержав з Петербурга вістку, що націоналісти збирають підписи під петицію до царя, жадаючи усунення Сазонова з уряду.

Жа Св'ята!

Щоденно свіжі певні найліпші спиртусові

ДРІЖДЖІ

в ціні К 1-60 за клгр.—для Крамниць по 1 К за клгр., МКУ і всякі инші кольовняльні товари продає ві всіх своїх складах

515(6) „НАРОДНА ТОРГОВЛЯ“

Перше і одинокє Руске Товариство Взаїмних Обезпечень на житє і ренти

„КАРПАТІЯ“

Почетний президент: Єго Ексселенція митрополит Андрей гр. Шептицький.

„Карпатія“ вибудована на найсолідніших основах.

„Карпатія“ приймає обезпеченя на житє у всіх найдогідніших комбінаціях при найкориснійших условинах: на дожиттє, посмертні капітали, посаги і ренти.

„Карпатія“ дає обезпеченням всякі користі, які може дати нинішній стан техніки обезпечень на житє і солідне, оглядне діловодство.

„Карпатія“ основана на взаїмності і має на увазі лиш хосен своїх членів. Чисті зиски вертають ся яко членські дивіденди.

„Карпатія“ видає поліси, які по трилітнім тривку стають неоспоримими і незападальними.

Нема жадного иншого руского асекураційного товариства на житє лишє одна, однієнька „КАРПАТІЯ“.

Обовязком кожного щироого Русина є підписати лишє своє асекураційне товариство і обезпечуватись лишє „КАРПАТІЯ“.

„Карпатія“ переає вроди спосібним і ретельним людям по містах і селах свою агентуру.

Найпевнішим способом опадности є обезпеченє життє. Кожний хто хоче забезпечити своїй родині красну будучність, своїм дочкам посаги, або собі удержанє на старість, най обезпечє ся на житє в „КАРПАТІЯ“.

Короткий час своєї діяльності „КАРПАТІЯ“ здобула собі загальну прихильність і довіре навіть в чужинцїв, та за короткий час своє істнованя полизкала 1495 внески на суму обезпеченя 5,124,300 К, з того вставлено 118 поліс на загальну суму обезпеченя 3,995,500 К з річною премією 163,666 К 3з53 с.

Ближні інформації що до обезпечень і агенції уділіє Філія товариства у Львові, ул. Руска ч. 18 коло „Дістєра“. Філія приймає також зголошеня внесків на обезпеченє на житє і ренти. (449)

Товариство взаємного кредиту

„Джістер“

у Львові, ул. Руска ч. 20.

Телефон ч. 788.

заснованє при Товаристві взаїмних обезпечень „Джістер“ в р. 1895 на підставі закону о стоварищенях з р. 1873.

Одвічальність членів обмежена до подвійної висоти уділу.

Цілю Товариства є уділюванє кредиту своїм членам рільникам обезпеченим в „Джістрі“ від більше літ.

Відсотки від вкладок 4%, без потрученя рентового податку.

Вкладки приймає і виплачує Каса Товариства в урядових годинах, від 8 до 2. в полуднє.

Конто в Почтовій Щадниці 35.527

Жирове Конто в австро-угор банку.

Щадничі вкладки К 3,683.428—

Власний масток К 474.302—

Уділені позички К 4,494.957—

Канцелярії Товариства отворені перед полуднем

Олександр Барвінський.

Спомини з мого життя.

Перша часть (Образки з громадянського і письменського розвитку Русинів в 60-их рр XIX ст. (з додатком перелиски Ст. Новаковича, М. Лисенка і П. Куліша, з 10 портретами і двома картинами) вишли вже яко № 87—91 Загальної Бібліотеки.

Можна набути в Накладні Я. О. ренштайна в Коломиї, або в Книгарні Н. Товариства ім. Шевченка у Львові.

Ціна брошурованого примірника 1 К 50 сот. оправоного примірника 1 К 80 сот.

Дяка з добрим голосом, що вміє нотний спів, потребує Уряд парох. в Звенигороді, поч. Бучач. 522(3)

Дяка потребує від 1. мая парохія Качика з добрим голосом, молодого нежонатого, іспитованого, щоби міг провадити хор. Платня 40 корон місячно, мешканє і доходи. Близша відомість греко-кат. Ур. пар. Качика, Буковина. 511(10)

Оповіщенє.

Надзвичайні загальні збори спілки взаїмного кредиту в ограниченю порукою „Лемківський Банк“ в Новім Санчи відбудуть ся дня 26. цвітня 1913 о годині 2. по полудні у власнім льокалю в Новім Санчи. Коли потрібне після §. 65. статута число членів не явить ся, відбудуть ся другі загальні збори з тим самим порядком днєвним дня 1. мая 1913 о 4. год. по полудні.

Порядок днєвний:

- 1. Звіт Дирекції в діяльності Товариства по днє 25. цвітня 1913.
 - 2. Зміна статута.
 - 3. Внески членів.
- Новий Санч, 10. цвітня 1913.
о. Василь Смолинський, Лев Посажий, председатель, секретар.

453(26)

Поручає ся Впр. Духовенству торговлю, робітні знарядів і риз церковних

Володимира Устенського

у Львові, ул. Руска ч. 8.

Всякі знищені знаряди і ризи приймає ся до відновленя, під гаранцією і по найнижшим цінам.

На жаданє висилає ся ілюстрований цінник оplatно.

!!! Свій до свого !!!

Перший Український Висилковий Дім Музичних Струментів

ОРКАН

у Львові, ул. Тиха ч. 1.

поручає по найдешевших цінах: скрипки басы, цитри, флети, клярнети, труби, бубни і т. д. та закладає цілі сокольські, січові, читальняні і шкільні струнні або дуті оркестри на всякий склад.

Цінник даром.

Чудові образи кисти арт. маль. п. О. Куриласа.
I. Пречиста Дїва — Мати Русного краю.
II. Ісус Христос — небесний Учитель.

Сі чудові образи (одинокі на народних мотивах) вишли вірно після оригіналів у всіх природних красках, на картоні величини 35×55 см.

Ціна за пару оправлених образів:
в рамках дубових з опакованєм К 20—
„ золотих „ „ 24—
„ магоньових „ „ 28—
„ спеціальних „ „ 34—

Висилає: М. Кривецький. Львів Ринок ч. 10.

ЦЕРКОВНА ТОРГОВЛЯ „ДОСТАВА“

Львів, ул. Руска 20, — Станіславів, ул. Смолин Перемиськ, Ринок 26.

Удержує найкращий вибір всяких церковних річий. — Злучила найлучших артистів для виготовленя іконостасів, престолів, кавотів і др. Приймає у Львові волочени чаші і всякі направни. Зєднала досі загальні признаня.